

Nacrt

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O DRŽAVNOJ REVIZIJI
S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2004.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O DRŽAVNOJ REVIZIJI
S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I.   Ustavna osnova donošenja zakona

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj reviziji sadržana je u clanku 2. točka 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske prema kojem Hrvatski sabor odlučuje o uređivanju gospodarskih i pravnih odnosa u Republici Hrvatskoj.

II.   Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom te posljedice koje ce donošenjem proisteci

Zakonom o državnoj reviziji (Narodne novine broj 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) uređeno je obavljanje poslova revizije svih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za financiranje javnih potreba, što obuhvaca kontrolu donošenja i izvršenja državnog proračuna i proračuna svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uključujući i reviziju svih konacnih korisnika proračunskih sredstava, te reviziju fondova na razini Republike.

Reviziji podliježu i sva javna poduzeca, društva i druge pravne osobe koje se djelomice ili u cijelosti financiraju iz proračuna ili u njima Republika Hrvatska, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju vecinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima.

Zakonom su utvrđena i osnovna pitanja osnivanja i uređenja Državnog ureda za reviziju kao tijela koje obavlja poslove revizije, te uvjeti koje moraju ispunjavati ovlašteni državni revizori.

Donošenjem Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine broj 44/01 i 143/02) nadležnost Državnog ureda za reviziju proširena je na poslove revizije postupaka pretvorbe i privatizacije.

Predložene izmjene i dopune Zakona o državnoj reviziji nužne su za zakonito, stručno i ažurno obavljanje svih poslova iz nadležnosti Državnog ureda za reviziju.

Preciznije i potpunije su određeni subjekti koji podliježu reviziji, kao i sadržaj, odnosno obuhvat postupaka revizije. Zbog potrebe povećanja udjela revizija učinkovitosti i revizija pojedinih projekata, potrebno je uz diplomirane ekonomiste i pravnike zaposliti i stručnjake s drugim stručnim znanjima, pogotovo informaticare i osobe s najvišim kvalifikacijama iz tehnickih struka.

Isto tako Zakon je potrebno uskladiti i sa standardima i praksom drugih država članica INTOSAI-a, Međunarodnim organizacijama vrhovnih državnih revizijskih institucija i sa zahtjevima Europske unije koja u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju zajedno s OECD-om kroz Program podrške poboljšanju državne uprave u zemljama srednje i istočne Europe, daje mišljenja i preporuke koje u procesu primanja u Europsku uniju postaju obvezne.

To se odnosi na potrebu osiguranja visokog stupnja samostalnosti državne revizije u pogledu utvrđivanja programa rada i što preciznije uređenje subjekata koji podliježu reviziji, kako bi bili obuhvaćeni svi koji se financiraju državnim, odnosno javnim sredstvima.

III. Sredstva za provođenje ovog zakona

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu.

IV. Prijedlog donošenja Zakona po hitnom postupku

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine broj 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03 i 58/04)), a to su osobito opravdani državni razlozi, obzirom da se radi o Zakonu kojim se uskladuje zakonska regulativa s propisima Europske unije. Hitan postupak traži se u skladu s odredbama stavka 1. članka 161. Poslovnika Hrvatskog sabora iz razloga što se predloženim Zakonom, između ostaloga, uređuje revizija korištenja sredstava Europske unije i drugih međunarodnih organizacija i institucija za financiranje javnih potreba.

V. Konacni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj reviziji

VI. Tekst odredbi Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine broj 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) koje se mijenjaju i dopunjuju

KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNOJ REVIZIJI

Članak 1.

U Zakonu o državnoj reviziji (Narodne novine broj 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) u clanku 1. stavak (1) mijenja se i glasi:

«(1) Ovim se Zakonom uređuje revizija državnih prihoda i rashoda, revizija financijskih izvještaja i financijskih transakcija jedinica državnog sektora, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba koje se djelomice ili u cijelosti financiraju iz proračuna, javnih poduzeća, društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju većinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima, te korištenje sredstava Europske unije i drugih međunarodnih organizacija ili institucija za financiranje javnih potreba.»

Stavci (3) i (4) mijenjaju se i glase:

«(3) Pod državnim приходima i rashodima, u smislu ovog Zakona, podrazumijevaju se svi prihodi i primici te rashodi i izdaci koji se financiraju iz državnog proračuna ili odgovarajućih fondova na razini Republike te iz proračuna na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Pod jedinicama državnog sektora, u smislu ovog Zakona, podrazumijevaju se sva tijela zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti, kao i sve agencije, institucije i drugi subjekti na razini Republike Hrvatske i razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, financirana iz državnog proračuna ili proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.»

Članak 2.

U clanku 2. stavku (2) riječ «izdatke» zamjenjuje se riječima «prihode i rashode».

Članak 3.

U clanku 3. stavku (2) u prvom retku, riječi «financijskih izvještaja» brišu se.

U stavku (4) iza riječi «Državnog ureda za reviziju» stavlja se točka, a ostatak teksta briše se.

Članak 4.

U clanku 5. riječi «pravne osobe kod koje se obavlja revizija» zamjenjuju se riječima «revidiranog subjekta».

Članak 5.

U članku 6. u točki a) riječi «pravne osobe gdje se obavlja revizija» zamjenjuju se riječima «revidiranog subjekta».

U točki b) riječi «pravne osobe kod koje se obavlja revizija» zamjenjuju se riječima «revidiranog subjekta».

U točki c) riječi «pravne osobe» zamjenjuju se riječima «revidiranog subjekta».

Članak 6.

U članku 7. stavku (2) i (3) riječi «pravne osobe gdje je obavljena revizija» zamjenjuju se riječima «revidiranog subjekta».

Članak 7.

U članku 8. stavku (1) točka 2., mijenja se i glasi:
«da ima visoku stručnu spremu VII/1 – ekonomske, pravne, informatičke ili druge odgovarajuće struke.

U stavku 3. iza riječi «radnog iskustva» brišu se riječi «kao diplomirani ekonomist ili diplomirani pravnik», a dodaju se riječi «u struci», a riječ «iskustva» zamjenjuje se riječju «staža».

Članak 8.

U članku 11. stavku (1) iza točke 4. dodaje se nova točka koja glasi:
«5. podnosi u određenim slučajevima od posebne važnosti i pojedinačna izvješća o obavljenim revizijama.»

U dosadašnjoj točki 5. koja postaje točka 6. riječ «predlaže» zamjenjuje se riječju «donosi».

Stavak (2) mijenja se i glasi: «Izvješće iz stavka (1) točke 4. ovog članka podnosi se Hrvatskom saboru do konca tekuće za prethodnu godinu».

Članak 9.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o državnoj reviziji.

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama».

OBRAZLOŽENJE

Clanak 1.

Navedena zamjena odredbi koje govore o «državnim izdacima» s «državnim prihodima i izdacima» predstavlja usklađenje sa stvarnim stanjem jer Državni ured za reviziju u postupku revizije uz izdatke, kontrolira i prihode, jer je to cjelina i nije ih moguće razdvojiti.

Predložene izmjene odredbi ovog clanka usklađene su s Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o racunovodstvu proracuna («Narodne novine» broj 119/01) kojom su pojmovi «prihodi» i «izdaci» zamijenjeni s «prihodi i primici» i «rashodi i izdaci».

Brisanje Hrvatske narodne banke kao subjekta koji podliježe reviziji Državnog ureda za reviziju predstavlja usklađenje sa Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci («Narodne novine» broj 36/01).

Naime, prema odredbama clanka 57. navedenog Zakona reviziju sastavljenih financijskih izvješća i cjelokupnog poslovanja Hrvatske narodne banke obavljaju neovisni vanjski revizori prema propisima o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima.

Odluku o izboru revizora koji će obaviti reviziju financijskih izvješća Hrvatske narodne banke donosi Odbor za financije i državni proračun Hrvatskog sabora na prijedlog Savjeta Hrvatske narodne banke.

Predloženim izmjenama ovog clanka preciznije su određeni subjekti koji podliježu reviziji.

Odredbama clanka 3. točka 48. Zakona o proračunu («Narodne novine» broj 96/03) određeno je tko su proračunski korisnici, a u koje spadaju ministarstva i ostala državne uprava, tijela državne vlasti i ostali koji se financiraju iz proračuna.

Prema odredbi clanka 17. stavak 2. i clanka 20. stavak 4. Uredbe o racunovodstvu proracuna («Narodne novine» broj 96/94, 108/96, 119/01 i 74/02) i odredbi clanka 22. stavak 5. i clanka 25. stavak 1. Pravilnika o financijskom izvješćivanju u proračunskom racunovodstvu («Narodne novine» 74/02, 3/03 i 12/03) proračunski korisnici dužni su Državnom uredu za reviziju dostaviti glavne financijske izvještaje.

U posebnim zakonima koji uređuju osnivanje, rad i financiranje pojedinih tijela zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti postoje odredbe iz kojih proizlazi tko su tijela državne vlasti, i koja su u skladu s time o svom poslovanju dužna izvješćivati Državni ured za reviziju, i koja podliježu reviziji poslovanja.

Proširivanje ovlasti na reviziju korištenja sredstava Europske unije i drugih međunarodnih organizacija i institucija koja se koriste za financiranje javnih potreba, važno je zbog međunarodnih obveza iz Sporazuma o pridruživanju i stabilizaciji, i kasnijeg ulaska u Europsku uniju.

Predložene izmjene, koje se odnose na preciziranje obveze revidiranja i «prihoda i primitaka», a ne samo »rashoda i izdataka», provođenje revizije poslovanja u skladu s programom rada Ureda bez zakonske obveze godišnje revizije, i preciznije formuliranje odredbi o tijelima i subjektima koji podliježu reviziji, usklađene su s mišljenjem, odnosno preporukama SIGMA-e, koja u okviru zajedničke inicijative Europske unije i OECD-a provodi program podrške poboljšanja državne uprave zemalja srednje i istočne Europe, a u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Clanak 2.

Predložena izmjena predstavlja usklađenje s Uredbom o izmjenom i dopunama Uredbe o racunovodstvu proračuna i odredbama članka 1. stavka 3. ovog Zakona.

Clanak 3.

Prema odredbama dosadašnjeg članka 3. Zakona o državnoj reviziji Državni ured za reviziju obvezno jednom godišnje obavlja reviziju državnog proračuna, fondova na razini Republike i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te Hrvatske narodne banke.

Predloženim brisanjem riječi «financijskih izvještaja» preciznije se ureduju ovlasti Državnog ureda za reviziju prema kojima se revizija u smislu članka 2. stavka 1. obavlja obvezno svake godine, a revizije cijelog poslovanja revidiranih subjekata u smislu odredbi članka 2. stavka 2. i 3. obavlja se u skladu s programom rada Ureda.

Predložena izmjena stavka 4. je u skladu s praksom u zemljama Europske unije koje u svojim propisima imaju odredbe o neovisnosti vrhovnih revizijskih institucija i u pogledu utvrđivanja programa rada, odnosno subjekata koji će biti revidirani.

Navedena izmjena usklađena je s mišljenjem, odnosno preporukama SIGMA-e, koja u okviru zajednicke inicijative Europske unije i OECD-a provodi program podrške poboljšanja državne uprave zemalja srednje i istočne Europe, a u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, u kojem se naglašava potreba samostalnosti državne revizije u pogledu donošenja programa rada.

Isti zahtjev u pogledu samostalnosti i neovisnosti državne revizije postavlja se pred Hrvatsku i prigodom zahtjeva za članstvo u svim međunarodnim organizacijama.

Osim toga, prema odredbi članka 11. stavak 1. točka 2. Zakona, Hrvatski sabor uvijek može od Državnog ureda za reviziju zahtijevati obavljanje revizije određenog subjekta.

Clanci 4., 5. i 6.

Rijec «pravne osobe» zamjenjuje se rijecima «revidiranog subjekta» kako bi se izbjegao nesporazum da se radi samo o pravnim osobama, jer reviziji podliježu i tijela vlasti i drugi subjekti koji nisu pravne osobe.

Clanak 7.

Navedena izmjena predlaže se jer je dosadašnje iskustvo dokazalo potrebu za stručnjacima s različitim znanjima koji bi u revizorskim timovima obavljali neke poslove koji izlaze iz okvira ekonomske i pravne struke koju u skladu sa sadašnjim Zakonom posjeduju ovlaštene državni revizori. Potreba navedene izmjene još je ociglednija s obzirom na potrebu povećanja udjela revizija učinkovitosti i revizija pojedinih projekata u odnosu na revizije zakonitosti, kod čega su potrebna visoka stručna znanja iz različitih područja.

Predložena izmjena također je uskladena s mišljenjem, odnosno preporukama SIGMA-e, koja u okviru zajednicke inicijative Europske unije i OECD-a provodi program podrške poboljšanja funkcioniranja državne uprave i državnih revizija zemalja Srednje i Istočne Europe, a u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, koja posebnu važnost daje revizijama učinkovitosti kod cega su potrebni stručnjaci različitih usmjerenja.

Članak 8.

Ova izmjena predstavlja usklađenje s izmjenom članka 3. ovog Zakona i preporukama SIGMA-e koja u svom izvješću izricito navodi:

«Zakon ne predviđa da Državni ured za reviziju podnese Saboru dodatna pojedinačna izvješća o važnim pitanjima. Zakon izricito ne zabranjuje takvu mogućnost. Međutim, spominjući samo godišnje izvješće, ostavlja dojam da je to prvenstveni način sporazumijevanja između Državnog ureda za reviziju i Sabora.»

Predložena izmjena odredbi stavka 2. ovog članka potrebna je zbog toga što Državni ured za reviziju revidira subjekte koji primjenjuju tri različita računovodstvena sustava - za proračunske korisnike, neprofitne i profitne organizacije i koji prema posebnim propisima podnose godišnje financijske izvještaje u četiri različita roka, a koji se često mijenjaju, što je dosadašnju odredbu činilo nejasnom.

Članak 9.

Navedenom odredbom predlaže se da Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o državnoj reviziji.

Članak 10.

Propisuje se da ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od objave u «Narodnim novinama».

TEKST ODREDBI ZAKONA O DRŽAVNOJ REVIZIJI KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

(Narodne novine broj 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01)

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje revizija državnih izdataka, revizija financijskih izvještaja i financijskih transakcija jedinica državnog sektora, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba koje se djelomice ili u cijelosti financiraju iz proračuna, javnih poduzeca, društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju većinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima, te Hrvatske narodne banke.

(2) Ovim se Zakonom uređuje i revizija postupaka pretvorbe i privatizacije u pravnim osobama koje su taj postupak provele na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeca (Narodne novine, br. 19/91, 83/92, 84/92, 94/93, 2/94, 9/95 i 21/96 - u daljnjem tekstu: Zakon o pretvorbi), Zakona o privatizaciji (Narodne novine, br. 21/96., 71/97. i 16/98.), Zakona o društvenom kapitalu (Službeni list SFRJ br. 84/89 i 46/90) i posebnih zakona.

(3) Pod državnim izdacima, u smislu ovoga Zakona, podrazumijevaju se svi tekuci i kapitalni izdaci koji se financiraju iz državnog proračuna ili odgovarajućih fondova na razini Republike te iz proračuna na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Pod jedinicama državnog sektora, u smislu ovoga Zakona, podrazumijevaju se svi organi državne uprave na razini Republike Hrvatske i na razinama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 2.

(1) Revizija je, u smislu ovoga Zakona, ispitivanje dokumenata, isprava, izvješća, sustava interne kontrole i interne revizije, računovodstvenih i financijskih postupaka te drugih evidencija radi utvrđivanja da li financijski izvještaji iskazuju istinit financijski položaj i rezultate financijskih aktivnosti u skladu s prihvaćenim računovodstvenim nacelima i računovodstvenim standardima.

(2) Revizija je i postupak ispitivanja financijskih transakcija koje predstavljaju državne izdatke u smislu zakonskog korištenja sredstava.

(3) Revizija obuhvaća i davanje ocjene o djelotvornosti i ekonomičnosti obavljanja djelatnosti, te davanje ocjene o učinkovitosti ostvarenja ciljeva iz stanovita programa.

(4) Revizija pretvorbe i privatizacije je, u smislu ovoga Zakona ispitivanje dokumenata, odluka, poslovnih knjiga, ugovora i akata na temelju kojih je obavljena pretvorba i privatizacija, kao i druge dokumentacije potrebne radi utvrđivanja je li u postupku pretvorbe i privatizacije došlo do povrede odredaba Zakona o pretvorbi, Zakona o privatizaciji, Zakona o društvenom kapitalu ili posebnih zakona.

Clanak 3.

(1) Revizija se, u smislu clanka 2. stavka 1. ovoga Zakona, obvezno obavlja jednom godišnje za državni proračun, fondove na razini Republike i proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Revizija financijskih izvještaja jedinica državnog sektora, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javnih poduzeca, društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju vecinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima obavlja se prema godišnjem programu Državnog ureda za reviziju.

(3) Revizija se, u smislu clanka 2. stavka 2. i 3. ovoga Zakona obavlja prema potrebi.

(4) Opseg obavljanja revizije utvrđuje se godišnjim programom Državnog ureda za reviziju koji donosi Hrvatski Sabor.

Clanak 5.

Zakonski predstavnik pravne osobe kod koje se obavlja revizija obvezan je ovlaštenom državnom revizoru staviti na raspolaganje cjelokupnu potrebnu dokumentaciju, isprave, izvješća i drugu evidenciju te pružiti druge informacije radi obavljanja revizije.

Clanak 6.

Ovlašteni državni revizor ne smije obavljati reviziju:

a) ako je član nadzornog odbora ili kojega drugog organa pravne osobe gdje se obavlja revizija,

b) ako je sudjelovao u vodenju poslovnih knjiga ili izradbi financijskih izvještaja pravne osobe kod koje se obavlja revizija,

c) ako je suprug(a), krvni srodnik u pravoj liniji do četvrtog stupnja srodstva, a u pobočnoj liniji do drugog stupnja srodstva, staratelj, usvojitelj, usvojenik, hranitelj jednog od zakonskih predstavnika pravne osobe ili članova nadzornoga odbora.

Clanak 7.

(1) Nakon završene revizije, ovlašteni državni revizor sastavlja i potpisuje izvješće revizora. Izvješće revizora sastavlja se sukladno revizijskim standardima iz clanka 4. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Izvješće revizora dostavlja se zakonskom predstavniku pravne osobe gdje je obavljena revizija i nadležnom ministru i/ili fondu.

(3) Na izvješće revizora zakonski predstavnik pravne osobe gdje je obavljena revizija može staviti prigovor u roku 8 dana. O prigovoru odlučuje glavni državni revizor u roku od 30 dana.

Clanak 8.

(1) Ovlašteni državni revizor mora ispunjavati ove uvjete:

1. da je državljanin Republike Hrvatske,
2. da ima visoku stručnu spremu VII/1 - diplomirani ekonomist ili diplomirani pravnik,
3. da je položio ispit za ovlaštenog državnog revizora i stekao certifikat ovlaštenog revizora,
4. da nije osuđivan za kaznena djela iz oblasti gospodarskog kriminala,
5. da je castan, pošten te da ispunjava uvjete utvrđene kodeksom profesionalne etike.

(2) Kodeks profesionalne etike treba biti u skladu s Kodeksom etike INTOSAI-a.

(3) Kandidat za polaganje ispita za zvanje ovlaštenog državnog revizora mora imati najmanje tri godine radnog iskustva kao diplomirani ekonomist ili diplomirani pravnik.

Clanak 11.

(1) Državni ured za reviziju obavlja slijedece poslove:

1. planira i obavlja reviziju u opsegu predvidenom clankom 2. stavkom 1. ovoga Zakona,
2. obavlja reviziju u opsegu predvidenom clankom 2. stavkom 2. i 3. ovoga Zakona prema godišnjem programu ili prema zahtjevu Hrvatskog sabora,
3. obavlja reviziju pretvorbe i privatizacije,
4. podnosi godišnje izvješće o obavljenim revizijama, te o svome radu,
5. predlaže godišnji plan rada.

(2) Izvješće iz stavka 1. tocke 4. ovoga clanka podnosi se Hrvatskom saboru najkasnije pet mjeseci nakon isteka roka za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja.

(3) Statut Državnog ureda za reviziju potvrđuje Hrvatski sabor.

(4) Državni ured za reviziju obavlja i druge poslove utvrđene statutom.